

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

فلسفه (۱)

رشته‌های ادبیات و علوم انسانی – علوم و معارف اسلامی

پایه یازدهم

دوره دوم متوسطه

کاظم اصغری
آذربایجان شرقی

ریشه و شاخه‌های فلسفه:

بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه: بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه عبارت است از فلسفهٔ اولی یا مابعدالطبیعه و معرف شناسی. مابعدالطبیعه، هستی و مسایل مربوط به آن و قوانین عام هستی را مورد بحث و بررسی قرار می‌دهد و از آنجا که هستی‌شناسی مبتنی بر معرفت‌شناسی است، معرفت‌شناسی هم در کنار هستی‌شناسی جزو بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه است.

شاخه‌های فلسفه: در هر حوزه‌ای تأمل فلسفی صورت گیرد، فلسفهٔ همان حوزه شکل می‌گیرد. مثلاً اگر در حوزهٔ اخلاق تأمل فلسفی بکنیم، دانشی به نام فلسفهٔ اخلاق به وجود می‌آید و ... به این نوع دانش‌ها، فلسفهٔ مضاف هم می‌گویند؛ چون فلسفه در یک ترکیب اضافی، مضاف الیه واقع شده است: فلسفهٔ تاریخ، فلسفهٔ سیاست، فلسفهٔ هنر، فلسفهٔ زندگی، فلسفٔ دین، و ...

نکته: هر چه در مباحث فلسفی کشف می‌شود، در امور دیگر و دانش‌های دیگر نیز تأثیر می‌گذارد. مثلاً اگر در مورد جامعه تأمل فلسفی صورت گیرد و نظرات مختلفی بیان شود، این نظرات مختلف باعث به وجود آمدن مکاتب مختلف در علوم اجتماعی خواهد شد: لیبرالیسم، سوسیالیسم.